LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Jos joku näköö riekkoparven, miten se muuttuu euroiksi.
MATTI JASKARI, NURMO

Etelä-Pohjanmaan kansallispuisto herättää tunteita puolesta ja vastaan

Etelä-Pohjanmaan kansallispuistohanke

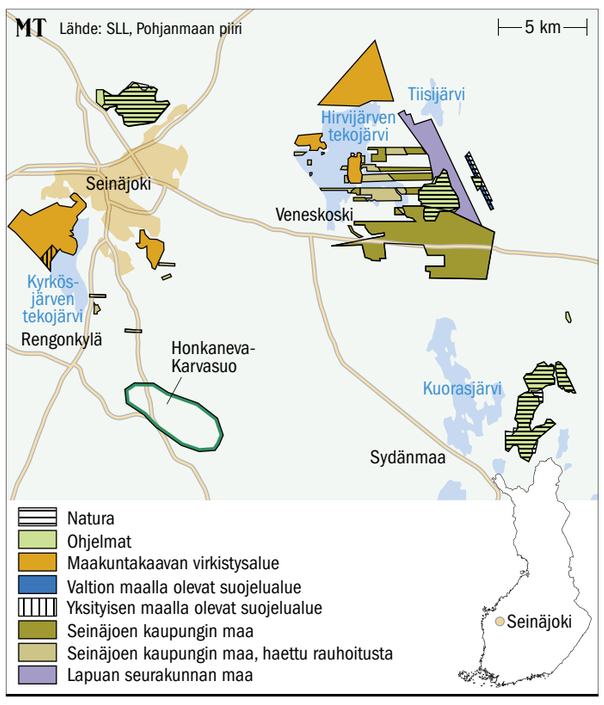

Etelä-Pohjanmaan kolmatta kansallispuistoa suunnitellaan Seinäjoen, Lapuan, Kuortaneen ja Alavuden alueelle.

JUHA HARJU

Juhani S. Ojalan (vas.) ja Heikki Alakarhun takana olevasta Hirvijärven tekoaltaasta pitäisi tulla osa kansallispuistoa.

Suojeluväen mukaan maakunnassa on kansallispuistotyhjiö. Hankkeen vastustajien mielestä alueen talousmetsissä ja tekoaltaissa ei ole suojeltavia luontoarvoja.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri teki viime kesäkuussa Etelä-Pohjanmaan liitolle aloitteen kansallispuistosta. Piirin puheenjohtaja **Juhani J. Ojala** kehuu puistoksi mielittyä aluetta maakunnan erämaisimmaksi, jossa on metsien lisäksi lähes luonnontilaisia soita.

Valmiita, mutta erillisiä luonnonsuojelu- ja Natura-alueita on lähes 1400 hehtaaria. Kaavailulla suojelualueella on muun muassa Hirvijärven tekoallas. Maakuntakaavaan seudulta on merkitty noin 700 hehtaaria retkeily- ja virkistysaluetta.

Hanketta puuhaavat mielivät myös Seinäjoen keskustan eteläpuolisen Karvasuo-Honkasuon liittämistä puiston alueeseen. Se on yli 10 neliökilometrin laajuinen luonnontilainen suokokonaisuus.

Ojalan mukaan myös Seinäjoen kaupungin ja Lapuan seurakunnan omistamia maita voisi ottaa suojeluun.

Yhteisöjen ja yritysten omistamia rakennuksia ja rakennelmia alueella on riittävästi esimerkiksi opastuskeskuksen virkaa hoitamaan.

Linnusto on monipuolinen. 227 tavatusta lajista 140 pesii alueella.

"Normaalia talousmetsää"

Puistohankkeen vastustajat eivät näe alueella merkittäviä luontoarvoja. Alueet poikkeavat muusta eteläpohjalaisesta talousmetsä- ja suoalueesta vain siinä, ettei jokaisesta kunnasta löydy voimakkaasti säännösteltyjä tekoaltaita. Kaksi tekoallasta on suunniteltu liitettäväksi kansallispuistoon.

Maakuntalehti Ilkan yleisönosastossa on käyty vilkasta puistokeskustelua. Nimimerkki Hankkeen tosiasiallista tarkoitusta aprikoiva on löytänyt luonnonsuojelupiiristä uutta ajattelua. Normaali metsä- ja suomaa tekoaltaineen onkin luontoarvoiltaan kansallispuistoksi kelpaava.

Metsänomistajien liitto Länsi-Suomen johtaja **Marko Mäki-Hakola** korostaa Ilkassa, että metsänhoitoyhdistykset neuvovat metsänomistajia ottamaan luontoarvot huomioon jokaisessa metsässä tehtävässä toimessa.

"Käytännössä kaikki metsänomistajat ovat mukana PEFC-metsäsertifioinnissa. Etelä-Pohjanmaalta ei löydy toista toimijaryhmää, joka panostaisi yhtä paljon metsien monimuotoisuuteen kuin metsänomistajat", Mäki-Hakola muistuttaa.

Metsänomistajat ovat erityisen näreissään siitä, ettei heidän edustajiaan ole edes esitetty asiaa valmistelevaan neuvottelukuntaan.

Metsästäjät varpaillaan

Erityisen ärhäkästi puistohankkeeseen ovat reagoineet metsästäjät. Suomen kansallispuistoissa kun on tapana kieltää metsästys, tai sallia se vain poikkeustapauksissa.

Suomen metsästäjäliiton Pohjanmaan piirin hallitus ei missään tapauksessa hyväksy metsästysrajoituksia alueille, joilla niitä ei aikaisemmin ole ollut.

Piirihallitus korostaa, ettei metsästys tuhoa luontoa eikä vahingoita alueen luontoarvoja. EU ei piirihallituksen mukaan vaadi metsästyksen kieltämistä Natura-alueillakaan.

Metsästäjäliiton Pohjanmaan piirin hallitus epäilee esitettyjä lukuja puiston merkityksestä maakunnan matkailulle ja kuntien taloudelle. Lisäksi piirihallitus paheksuu, ettei luonnonsuojelupiiri kutsunut metsästäjäjärjestöjä alueen katselmukseen.

Ojala vastaa, että Suomen riistakeskuksen Pohjanmaan riistapäällikkö oli katselmuksessa mukana. Ojala muistaa mainita olleensa metsästäjä, joka 1960-luvulla oli perustamassa metsästysseuraa ja oli sen ensimmäinen sihteeri.

Pohjanmaan alueellisen riistaneuvoston puheenjohtaja **Heikki Alakarhu** ihmettelee suomalaista väkisinsuojelua. Pienen piirin pyrkimykset kaiken kieltämiseen eivät kuulu hyvään yhteiskunnallisten asioiden hoitoon, varsinkin kun ne pyritään salaamaan viimeiseen asti.

Alakarhu on eri lähteistä saanut kuulla, että metsästys tullaan kieltämään pääosissa Etelä-Suomen Natura-alueita. Aikoinaan valtioneuvosto lupasi aivan muuta.

Alakarhu kaipaa pikaista tietoa, kuinka suurta puistoa suunnitellaan. Samaa tietoa ovat vailla monet muutkin.

REIJO VESTERINEN

"Toisten maata helppo suojella"

Toisten maata on helppo esittää suojeluun korvauksetta tai toisten rahoilla, MTK-Etelä-Pohjanmaan puheenjohtaja **Johanna Kankaanpää** toteaa Ilkka-lehden yleisönosastossa.

"Maanomistajien oikeuksien ja yksityisen omaisuuden suojan korostaminen ei tarkoita sitä, että MTK ja maanomistajat kannattaisivat luonnon tuhoamista ja vastustaisivat kaikkea luontoarvojen suojelua."

Maaseudun elinkeinojen edellytys on toimia sopusoinnussa luonnon kanssa. Siihen kuuluu uusiutuvien luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen.

"Suojelua tai yhteiskunnan muita tarpeita ei saa yrittää viedä eteenpäin salamyhkäisesti tai käyttäen menettelytapoja, joilla vaarannetaan maaseudun ihmisten elinkeinojen harjoittaminen ja jätetään maanomistajat vaille käypiä korvauksia."

Ympäristöhallinto oppi Natura-sotkusta

Kankaanpään mielestä ympäristöhallinto on oppinut Natura-sotkusta ja muuttanut viime vuosina toimintatapaansa avoimemmaksi. Samaa puheenjohtaja toivoo myös luontojärjestöiltä.

Lapualla helmikuun alussa pidettyyn tilaisuuteen ei kutsuttu MTK-Etelä-Pohjanmaata.

Kankaanpää vakuuttaa maanomistajien olevan valmiita keskustelemaan hankkeesta ja osallistumaan esimerkiksi työryhmiin. "Tärkeää on, että kansallispuistohanketta valmistellaan avoimesti, kaikkia osapuolia kuunnellaan ja kaikkia mielipiteitä kunnioitetaan."

Vapaaehtoisuuteen perustuvaan Metso-ohjelmaan on Etelä-Pohjanmaallakin kohteita enemmän kuin voidaan rahoittaa, Kankaanpää muistuttaa.

Kankaanpää vastasi luonnonsuojelupiirin puheenjohtajan **Seppo J. Ojalan** mielipidekirjoitukseen.

Hankkeelle tyypillistä on, ettei kaikkia asianosasia ole vielä joko haluttu tai saatu samaan tilaisuuteen, mielipiteitä vaihdetaan lehtien yleisönosastoissa.

REIJO VESTERINEN

Karvaat Natura-kokemukset muistissa

Monilla eteläpohjalaisilla maanomistajilla on yhä muistissa karvaat Natura-kokemukset. Siksi he eivät ole myötämielisiä kansallispuistohankkeelle.

Seinäjoen nurmolainen **Tapani Miilumäki** menetti Paukanevan Naturaan 17 hehtaaria suota. Hänelle tarjottiin siitä korvauksena 50 euroa hehtaarilta. Miilumäki ei ole ottanut rahaa vastaan, suo on ollut rauhoitettuna jo vuosia.

Miilumäen Varpulan tekoaltaan reunalla olevat metsäsarat ovat seuraavan suojelualueen hahmotelmassa. "Tuollaasia savihautoja", Miilumäki luonnehtii tekoaltaiden luontoarvoja.

Jussi Yli-Penttilältä meni Suppelonevan Naturaan vajaat kymmenen hehtaaria entistä viljelymaata. "Mun kaivamat ojat piti tukkia ja hyvin kasvava metsämaa ennallistaa suoksi."

Yli-Penttilä sai alueesta korvauksen, mutta sillä hinnalla hän ei olisi aluetta myynyt.

"Olen varma, että sitä aluetta ei ole kukaan käynyt suojelun jälkeen katsomassa. Talouskäytössä se hyödytti minua ja veroina vähän valtiontalouttakin."

"Tuotot täyttä valhetta"

Kansallispuistohanketta on markkinoitu sillä, että se tuo aluetalouteen rahaa. Nurmolainen **Matti Jaskari** ei usko tuottoihin. "Onko niihin kansallispuistoihin pääsymaksu, vai mistä se tuotto kertyy?"

Jaskari ymmärtäisi, jos retkeilyreitin tai pitkospuiden päässä olisi rahastuspiste. "Jos joku näköö riekkoparven, miten se muuttuu euroiksi", mies ihmettelee. Hän käytti Lapuan tilaisuudessa asiasta kipakan puheenvuoron.

Suppelonevan Natura-alueeseen Jaskarilta haluttiin ensin suota. Ympäristökeskuksen kanssa vääntö jatkui aikansa, sitten se siirtyi ympäristöministeriöön.

Jossain vaiheessa tarvittiin vielä 60 metriä lisää. "Hyvää mäkimaata väkisellä otettiin." Maksettu korvaus ei Jaskaria tyydytä.

Saman metsäsaran toisesta päästä Jaskarin isä luovutti 13 hehtaaria jo 1960-luvulla Kyrönjoen tulvasuojeluun. Sen hankkeen jokivarren asukkaat ymmärsivät ja hyväksyivät, Naturaa ja nykyistä kansallispuistokaavailua ei.

"Isännillä on karvat pystys. Natura oli paha sana ja tämä seuraa samaa jälkeä", Jaskari sanoo.

REIJO VESTERINEN

Osallistu KANTRI kokoelmalevyn tekoon!

Maaseudun Tulevaisuuden kuukausiliite KANTRI tekee CD-kokoelmalevyn yleisön valitsemista kappaleista.

Levy kootaan kahdestakymmenestä eniten ääniä saaneesta kappaleesta.

Valittavanasi on 60 laulua. Voit myös ehdottaa omaa lempikappalettasi mikäli sitä ei valittavana olevien joukosta löydy.

Vaikuta levyn sisältöön ja käy äänestämässä suosikkejasi osoitteessa www.kantrilehti.fi

Kaikkien äänestäneiden kesken arvotaan 20 kpl KANTRI-kokoelmalevyjä.

Klikkaa heti osoitteeseen www.kantrilehti.fi

Yhteistyössä:

CDON.COM AGRI MARKET AGRONIC Made in Finland Lahtilan Kukko olut